

NEMSKA VLADA JE ZAPRETILO Z OBOROŽEVANJEM

GENERAL VON SCHLEICHER ZAHTEVA ENAKOPRAVNOST NEMČIJE Z DRUGIMI DRŽAVAMI

Angliji in Franciji je bil poslan neke vrste ultimatum. — Obrambni minister pravi, da je odločno proti vojaški diktaturi. — Konec vojnega stanja v Berlinu. — Ako Anglija in Francija ne bosta ugodili pravičnim zahtevam Nemčije, bo slednja reorganizirala svojo armado, da si bo zagotovila varnost.

BERLIN, Nemčija, 26. julija. — Francija in Anglija sta dobili danes od Nemčije nekak ultimatum, v katerem je rečeno, da morata znižati svojo vojaško silo, kajti v nasprotnem slučaju bo Nemčija reorganizirala in povečala svojo armado, ne oziraje se na določbe versaillske mirovne pogodbe.

General Kurt von Schleicher, minister za narodno obrambo in "skrivnostni mož" Nemčije, je prekinil nocoj svoj molk, stopil pred radio ter podal tozadevno izjavo.

— Dokler Francija in Anglija ne ugodita pravičnim zahtevam Nemčije, — je rekel von Schleicher, — je Nemčija sklenila reorganizirati svojo armado ter jo tako povečati, da si bo ž njo zagotovila varnost ter da bo neodvisna od drugih narodov.

— Popolnoma se strinjam s pokojnim Gustavom Stresemannom, — je nadaljeval, — ki je rekel, ko je bil nemški zunanji minister, da je vse govoričnje Francije o "zaščiti" prava hinavščina.

— Francija ima verigo nepremagljivih trdnjav, katerim nobena armada na svetu ne more škodovati. Vsled tega je mednarodna uljudnost prepovedala moj komentar glede francoskih ugotovitev v Zenevi.

— Nemčiji preostaja le ena pot. Ako druge države ne bodo zmanjšale svoje vojaške sile, bo Nemčija svojo armado tako povečala, da si bo zagotovila varnost.

Obrambni minister je švrknil tudi Hitlerja s tem, da je rekel, da njegova armada ne bo delila svoje moči z nobeni privatno politično organizacijo. — Nemška armada sprejema svoja povelja edinole od predsednika Hindenburga.

Pred kratkim je bilo namreč objavljeno, da je sklenil Schleicher, kot načelnik armade, politično pogodbo s Hitlejem.

BERLIN, Nemčija, 26. julija. — V Berlinu in provinci Brandenburg je bilo odpravljeno vojno stanje. Vsa Nemčija se mrzlično pripravlja na državnozbornske volitve, ki se bodo vršile v nedeljo. Strokonjaki pravijo, da nobena stranka ne bo dobila absolutno večine.

Minister za državno obrambo, general Kurt von Schleicher, je govoril danes po radio ter izjavil, da je odločno proti vsaki vojaški diktaturi.

Njegov govor je vseboval najbolj važne izjave, kar jih je bilo dosedaj podanih v volilni kampanji. Rekel je, da vojaška diktatura v Nemčiji sploh ne pride v poštev, kajti edina možna vlada mora biti taka, da temelji na najširšem temelju naroda.

— Jaz nikakor nisem tak militarist kot so mnogi ministri, ki se izdajajo za demokrate, pa navzlic temu goje trdno zaupanje v bajonet. Trditev, da so junckerji in generali strmoglavili bivšo vlado, je nesramna laž. Za pravega vojaka ni nobena stvar bolj neznosna kot če ga spravljajo v politiko. Očitajo mi, da sem skušal napraviti državno brambo za politično orodje, kar pa nikakor ni res.

Franc Bracht, ki ima kot Hitlerjev pooblaščenec na Pruskem diktatorsko oblast, je danes ponovno zagotovil narodu, da se bodo državnozbornske volitve vršile v nedeljo popolnoma po programu.

Istočasno je naročil policiji, naj zatre vse politične kravale in naj se v skrajni sili posluži tudi orožja.

Mornariška šolska jadrnica se je potopila

DELAVSKE RAZMERE SE BOLJŠAJO

Mnogo industrij najema delavce. — Zlasti v vzhodnih državah se razmere izboljšujejo.

Boston, Mass., 26. julija. — Zadnje tedne je bilo v vzhodnih ameriških državah nanovo zaposlenih okoli 20.000 delavcev. V Fall River je Pepperell Manufacturing Company zopet pričela z delom. Odprte so tudi tovarne Charles Mill Co.

Nad 175 delavcev bo najela Florence Store Co. v Gardner, Mass. Tovarna bo obratovala polni čas.

V South Mill Co. v Winooski, Vt., je naznanila, da je od 1. julija povečala število delavcev od 600 na 1400.

Wybasset Manufacturing Co. v Central Falls, R. I., naznanja, da je prejela dovolj naročil, da potrebuje 500 novih delavcev. Tudi Lorraine Manufacturing Co. naznanja, da je sprejela mnogo naročil in da bo sprejela nove delavce.

Cheney Silk Co. je dobila mnogo naročil, tako da potrebuje več novih delavcev.

Buffalo, N. Y., 26. julija. — Jeklarska industrija obratuje 19 odstotkov svoje zmoglosti v primeri z 11 odstotki v prejšnjem tednu.

Chicago, Ill., 26. julija. — Predsednik Chicago & Greta Western železnice, Patrick H. Joyce, je rekel, da so železnice popolnoma pripravljene za prevoz žita. Izrazil je upanje, da bodo železnice imele mnogo dela, ako bodo žitne cene zmerne.

United Air Lines poročajo, da je bil prejšnji teden dosežen rekord v prevažanju potnikov po zraku, ko je bilo vsak dan prepeljanih 225 potnikov.

Cestni urad v Springfieldu naznanja, da je bilo prejšnji teden pri grajenju in popraviljanju cest nanovo zaposlenih 8400 delavcev.

Superior, Wis., 26. julija. — Vladni odbor za žito naznanja, da bo letos treba v avgustu in septembru trikrat toliko železniških vozov za prevoz žita kot pa lansko leto v mesecih julij, avgust in september.

Forth Worth, Ga., 26. julija. — Williamson-Dickie Manufacturing Co., ki izdeluje obleke, naznanja, da v zadnjih dveh letih privraket zopet delala tudi ponoči. K dosega njemu številu delavcev je bilo dodanih še 150.

DELAVCI PROTI ZDRUŽENJU ŽELEZNIC

Cleveland, O., 26. julija. — Železniški delavci, med katerimi je pol milijona brezposelnih, bodo nasprotovali proti združenju velikih vzhodnih železnic.

To nasprotje naslanjajo na izjavo predsednika B. & O. železnice, Daniela Willard, ki je izjavil, da bo s tem odstranjenih 80 odstotkov stroškov, ker bo znižano število uslužbencev.

Delavski voditelj David B. Robertson je rekel: — Združitve železnice v tem času je najslabša poteza, ko vsakdo stori vse, kar je v njegovi moči, da bi dal delo brezposelnim in hranil one, ki so brez dela.

VOJAŠTVO JE ZASTRAŽILO MAJNERJE

Stavkarji so pretepli predelavca. — Odpeljani so bili v ječo. — Stavkarji so hoteli oprostiti svoje tovariše.

Clarksvills, Ark., 26. julija. — Narodni gardisti stražijo okrajno jetnišnico, kjer so zaprti voditelji unijskih majnerjev, ki so pretepli predelavca v rudniku, ko so hoteli zabraniti skebom, da ne bi šli delat. Ko so bili voditelji odpeljani v ječo, so njihovi tovariši skušali oprostiti jih. Toda truperji in jetniški pazniki so jih zavrnili, vendar pa je warden poklical na pomoč narodno gardo.

Šerif Fred Russell je rekel, da bo v kratkem aretiranih še trideset stavkarjev; ki hujskajo stavkarje k nasilju.

V Fort Smithu je zastopnik United Mine Workers of America, G. E. Mikel, izjavil da noben zastopnik majnerske unije ni odobril ali pa dovolil, da bi smeli stavkarji korakati proti majni.

SPOR MED JAPONSKO IN KITAJSKO

Spor se je poostil zaradi pošte. — Kitajska ne pušči nobene pošte v novo državo. — Zaprtih je 800 poštnih uradov.

Šanghaj, Kitajska, 26. julija. — Kitajska vlada je vstavila vso pošto, ki je namenjena v novo Mandžouško državo, vsled česar se je spor med Japonsko in Kitajsko še bolj poostil.

Poštna oblast so naznanile, da je vlada prekinila vsako poštno zvezo z državo Mandžouko, vsled česar je ob meji zaprtih 800 poštnih uradov.

Kar se tiče Kitajske, je Mandžurija brez vsake poštno pošiljate.

Kitajski carinski urad pa tudi naznanja, da bo Kitajska proti Mandžuriji vpeljala popolno carinsko blokado.

DEVETKRAT ODGODENA SMRTNA KAZEN

Albany, N. Y., 26. julija. — Benjaminu Gordon, ki čaka na električni stol v smrtni celici v Sing Singu, je governor Roosevelt že devetkrat odgodil usmrčenje.

Governor mu je dovolil odgoditev, da bo mogel Gordon pričati pri obravnavi proti Jacku Zaroff, ki je obdolžen, da je ustrelil policista O'Briena v New Yorku.

Gordon bi imel umreti na električnem stolu pretečeni četrtek.

SOVA Z ROGOVI

Dawson, Ga., 26. julija. — V hiši R. B. MacLain je bila v past za podgane vjeta zelo redka ptica — sova z dvema rogovoma.

9 VETERANOV ARETIRANIH

Demonstrirali so pred Belo hišo. — Voditelj komunistov je zaprt. — Močna straža za Hooverja.

Washington, D. C., 26. julija. — Kakih 200 komunističnih veteranov je pod vodstvom Johna Pace priredilo demonstracijo pred Belo hišo. Veterani so glasno zabavljali proti Hooverjevi vladi korakali naravnost v vrste policistov, ki so jih takoj vstavili, naker se je pričel pretep. Izgredi so se vršili tudi po drugih ulicah v trgovskem delu mesta.

Pace je bil takoj odpeljan v zapor; njegovo mesto je prevzel Walter Eieker, ki je splezal na drevo ter od tam navduševal svoje tovariše.

— Tovariši, tovariši! — je klicel Eieker z drevesa. Tedaj pa z velikim vpitjem drve v park in policisti za njimi.

— Bonus hočemo imeti! K vragu naj gre Wall St., — se sliši z drevesa.

Detektiva Baker in Perry pričeta plezati na drevo. Eieker pa leti še višje, da pride slednjic na vrh drevesa in še vedno kliče: Tovariši! Tovariši!

— To je samo začetek vstaje veteranov, — zavpije Eieker, predno mu Perry z roko zamaši usta. Eieker se tesno drži veje in detektiva ga ne moreta strgati. In čim bolj se vsi trije prerivajo in peljajo na drevesu, tem glasneje vpijejo spodaj veterani.

Konečno ga privlečeta na tla. Baker sn je na vejah popolnoma raztrgal obleko. Komaj stopi Eieker na tla, ga zgrabi šest policistov in ga potisnejo na patrolni voz.

Policija je odgnala veterane od Bele hiše, toda novi pretepi so se pričeli v trgovskem delu mesta. Celo ženske in otroci so bili pobiti na tla.

Veteran Albert Gershowitz iz New Yorka je razgrzel roko policista Hite.

Malo pozneje se je kakih sto veteranov vzele enkrat vrnilo pred Belo hišo, toda policijska straža je bilo premočna, da bi mogli priti dalje kot do vrat, ki vodijo v park pred Belo hišo. Nemiri so trajali eno uro.

Ves čas bojev je bil predsednik Hoover v svojem uradu. Mnogo obiskov odličnih oseb je odklonil.

Dasiravno je policija preskrbela tovarne avtomobile za prevoz veteranov, vendar je samo 572 veteranov vzelo zadnji dan denar za vožnjo. Do sedaj se je poslužilo te prilžnosti samo 5500 veteranov.

Po policijski cenitvi je v Washingtonu še manj kot 10.000 veterani pa trdijo, da jih je še vedno 18.000.

ZAPUSTIL VELIKO POTOMCEV

Rochester, N. H., 26. julija. — Mrs. Caroline Sylvain, najstarejša žena v tem mestu, je umrla v starosti 99 let, je zapustila 163 potomcev v Združenih državah in 35 v Kanadi.

NA KROVU JE BILO 105 MOŽ, OD KATERIH JIH 69 POGREŠAJO

KIEL, Nemčija, 26. julija. — Nemška mornariška poročila, da se je pri Fechmarn otoku potopila mornariška šolska jadrnica "Niobe". Na krovu se je nahajalo 105 mož. Na lice mesta se je takoj podal parnik "Therese Russ" in rešil štirideset oseb. Reševalna dela se nadaljujejo.

Kiel, Nemčija, 26. julija. — Proti Fechmarn otoku se je podalo večje število bojnih in mornariških ladij, ki so pričele iskati preživele z mornariške šolske ladje "Niobe", katera se je potopila ob treh popoldne. Na ladji je bilo 55 mornarjev in 50 kadetov.

Kolikor se je moglo dosedaj dognati, se je štiridesetim posrečila rešitev.

Med rešenimi se nahaja tudi kapitan "Niobe", Ruhfuss. Letalec, ki so krožili nad mestom nesreče, so sporočili, da je ladja popolnoma pod vodo. Značilno je, da niso nikjer opazili nobenega rešilnega čolna.

Domneva se, da se je jadrnica zadela ob jekleno bojo, ko je z veliko naglieo drsela po morsk gladini.

"Niobe" je imela 65 ton ter se je podala na vezbalno vožnjo v Vzhodno morje, odkoder bi se imela vrniti šele meseca septembra.

SAMO PET DNI DELA

Washington, D. C., 26. julija. — Pet tisoč uslužbencev v zveznem delavskem departmentu je bilo obveščeno, da bodo od sedaj naprejškozi 48 tednov delali samo po pet dni na teden.

Tajnik Doak, ki sam verjame v krajši delovnik, trdi, da so predstojniki raznih uradov sklenili, da odpravijo prisiljene počitnice za daljši čas.

Ta odredba zadene 5532 uslužbencev, od katerih jih stanuje v Washingtonu 958.

Uslužbenci v mornariškem departmentu, v zvezni tiskarni in dnevni delavci v District of Columbia že imajo nekaj tednov petdnevni delovni čas.

Drugi departamenti so zavrgli ta načrt, ker za nje ni primeren.

LESTEV POD OKNOM KAZNILNICE

Joliet, Ill., 26. julija. — Delavci, ki so kopali jarek za vodovod, so poleg državne kaznilnice izkopali 32 čevljev visoko lestev.

Lestev je bila narejena iz vodovodnih cevi in ima na vrhu kljuko ter jo je mogoče obesiti na okno, kadar bi kaznjenci hoteli pobegniti iz ječe.

Lestev je bila zakopana pod oknom poslopja, kjer je zaposlen Richard Loeb, ki je umoril Boby Franka. Kaznilniške oblasti bodo zasliale Loeba skupno s 100 drugimi kaznjenci, ki so zaposleni v tem poslopju.

DVA MAJNERJA UBITA

Nanticoke, Pa. 26. julija. — Dva majnerja, Bernard Navroth, star 40 let in Bert Riding, star 32 let, sta bila ubita v Susquehanna Collieries v Stearns, ko se je nad njima vtrgala skala.

NEMČIJA BO PRISTOPILA K POGODBI

Nemška vlada se bo pridružila anglo-francoski pogodbi. — Je za posvetovanje o vsem, kar se tiče Evrope.

Berlin, Nemčija, 26. julija. — Nemška vlada je naznanila, da se pridruži anglo-francoski pogodbi, ki je bila sklenjena v Lausanne. Uradno naznanilo pravi, da je Nemčija obvestila anglo-francosko vlado, da sprejme povabilo, da se združi v pogodbi za skupno posvetovanje v vseh vprašanjih, ki se tičejo Evrope.

S tem misli nemška vlada, da se je rešila pogodbe iz leta 1904, ki je Nemčijo vedno tiščala kot moro. Nemčija se je odločila do tega koraka šele potem, ko je tajno uvedla diplomatsko preiskovanje v Londonu. Nemčiji je bilo dano zagotovilo, da pogodba ni naperjena proti Ameriki in da ni v nikakem stiku z vprašanjem o vojnem dolgu. Londonske oblasti so popolnoma odstranile nemško bojazn, da bi se Evropa hotela združiti proti Združenim državam.

Nemčiji bilo tudi dano zagotovilo, da je nikdo ne bo oviral v njeni pravici, da se pogaja za izpremembo mirovnih pogodb. Največje nasprotje za pristop Nemčije k anglo-francoski pogodbi je bilo nemško naziranje, da s tem Nemčija ne bo mogla zahtevati izpremembe zavezne pogodbe glede poljskega koridora in Šlezije.

Takoj nato, ko je Nemčija sklenila pridružiti se lausanski pogodbi, je svojo željo izrazila tudi Romunska.

Atene, Grška, 26. julija. — Grška vlada je uradno naznanila, da se želi pridružiti anglo-francoski pogodbi glede posvetovanja.

ANGLEŠKA GOSPODARSKA KONFERENCA

Ottawa, Kanada, 26. julija. — Kanadska vlada je predložila gospodarski konferenci anglo-francoske imperija listino z 8000 različnih predmetov, katere mora Kanada uvažati. Angleška vlada skuša s to konferenco doseči večjo trgovinsko zvezo med državami, ki pripadajo angleški kroni. Med drugim je Kanada tudi zadovoljna kupovati premog v Angliji, mesto v Združenih državah. Lansko leto so Združene države izvozele v Kanado 2,230,000 ton premoga.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakar, President E. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 210 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for various durations and locations like America, Canada, etc.

Advertisement on Agreement

Glas Naroda izhaja vsaki dan izvenimi nedelji in praznikom.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order.

GLAS NARODA, 210 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3578

BORAHOVA IZJAVA

Zvezni senator William E. Borah iz Idaho, ki je tudi predsednik senatnega odseka za zunanje zadeve...

Borah je namreč rekel: "Versaillska mirovna pogodba ni več sveta. Umakniti se bo morala postavam vesti in zahtevam pravičnosti."

William E. Borah je že več let v vseh mednarodnih vprašanjih priznana avtoriteta. On je morda edini zakonodajec v Washingtonu, ki ima zares državniški vpogled...

On je sovražnik praznih fraz in ne lovi volilcev z visokodonečimi obljubami.

Njemu je pri sreči edinole blagobit njegove dežele. Pri tem pa spoznava, da je ameriški narod le del mednarodne celote...

Ozko obzorje politikov, ki ne seže preko meja domače dežele, je palmilo svet v prepad. Iz prepada ga bodo rešili državniški s širokim obzorjem.

Borah ni govoril v imenu ameriškega naroda ali senatnega odseka za zunanje zadeve, pač pa kot privatna oseba.

On je prepričan, da so vojni dolgovci nerazdružljivo zvezani z reparacijami ter da se ne more ravnati z njimi ločeno od splošne gospodarske obnove.

Borah stavlja vse svoje zaupanje v mednarodno konferenco, pri kateri bi pa ne smeli takozvani strokovnjaki igrati nobene važne vloge.

Še pred letom dni je zahteval senator Borah, da morajo plačati zavezniki do zadnjega centa.

Toda on ni zagrižen politik in se ravna po razmerah. Sedaj pravi, da ameriški narod ne sme biti preveč trdovraten pri terjanju, če hoče odstraniti neprestopne ovire...

V Evropi so izgubili malodušni diplomati in državniški stare šole skoro ves svoj vpliv, in začela se je uveljavljati potreba po skupnosti narodov...

Senator Borah je prehitel svojo dobo s tem, da je spoznal absolutno potrebo revizije vojnih dolgov.

Narod mora prej ali slej spoznati, da brez žrtev dobiček ni mogoč.

Dopisi.

Johnstown, Pa.

Gotovo bo vsakdo radoveden, kakšna slavnost naj bi bila v sedanjih krizi? Zato vam nakratko povem.

V soboto, 30. julija, bo v naši cerkvi sv. Terezije ob obletnici blagoslovitve Lurške Matere Božje, otvorjena božjepotna slavnost ali romarski shod.

Vspored go sledeči: V soboto zvečer ob 7.30 bo imel občan znani g. misijonar p. Odilo Hainšek otvoritveni govor in večernico, nato bo spovedovanje.

Ob tej priliki nas bo obiskal tudi dobroznani Mr. Anton Grdina iz Clevelanda, Ohio in bo kazal premične slike iz domovine, na vrhu ob samostanu, ob 9. zvečer.

V nedeljo bo prva sv. maša ob 8. kot navadno v cerkvi, ob 10.30 bo pa slovesna sv. maša z leviti pri Lurški kapeli, katero bo najbrže daroval namestnik g. komisarja, Very Rev. p. John K. Ferlin iz Lemonta.

Ob 7.30 zvečer se začnejo govoriti pri Lurški kapeli in sicer Father Oman, v angleškem, F. Silverhorn v slovenskem in p. Odilo v slovenskem jeziku. Nato se otvori procesija z gorečimi svečami od kapele po cesti na hriček, pevajoče litanije Matere Božje in lurško pesem, nakar se po vrne po stopnicah po gricku v cerkev, kjer bo slovesen blagoslov z Najsvetejšim.

V ponedeljek, 1. avgusta, pa se začne procesija, in to prvič v naši cerkvi. Za to slavnost sta naprošena odlična govornika in sicer: za angleško pridigo Father Ward, za slovensko pa p. Dr. Hugo Bren.

Za vse romarje, ki bodo prišli od daleč, bo preskrbljeno za prenočišče, kakor tudi za vse drugo, saj se naš g. župnik Very Rev. p. Benigen F. Snaj z vso vnemo trudi in skrbi, da bi bilo vse v redu.

Zato dragi rojakli, vabljeni ste vsi od blizu in daleč, (komur pa razmere dopuščajo, se razume), da se udeležite teh izvanrednih slavnosti, ki se nam sedaj nudijo. Vedite, da kar je v čast Boga, tudi nam ne bo v sramoto!

Pozdrav vsem rojakom širom Unije!

Frank Mele, odbornik.

Barborton, O.

Ko se vrneš iz mesta Rittman v Barborton, ti udari v nos nekak čuden duh po gumiju. Navzlic temu se pogosto obiskujemo, in ti isti duh nas nič ne ovira. Na Rittman je tudi strelišče barberton-skih lovec. Kdor je prijatelj športa ter se hoče zares zabavati, naj gre 31. julija na Rittman. Tuke zabave kot bo nedeljska, se običajno zaključijo šele proti jutru.

Torej na svidenje na Prijateljevi farmi. Na mestu bo tudi mož, ki lastuje ogromen "evajund-fireigar" in še par manjših kanončkov. K obilni udeležbi vas vabijo lovec.

P. Stanly.

Iz Slovenije.

Prof. Fran Jesenko umrl.

14. julija, malo pred 6. popoldne je v ljubljanski bolnišnici umrl vsenčistični profesor Fran Jesenko. Ob smrtni postelji so mu stali zdravniki in sorodniki. Stanje prof. Jesenka je bilo ves čas, odkar so ga pripeljali v bolnišnico, nespremenjeno resno, vendar so zdravniki še imeli upanje, da ga morda le rešijo. Popoldne je bil prof. Jesenko še zavesten, popoldne pa se je že itak resno stanje ponovno zaostrilo in nastopila je agonija.

Pokojni Fran Jesenko si je ustvaril v znanstvenem svetu veliko ime. Z njim je izgubila slovenska univerza in slovenska javnost svojega odličnega predstavnika. Fran Jesenko se je rodil 14. marca 1875 v Škofji Loki iz stare škofjeloške rodbine. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani leta 1895, promoviral pa je na Dunaju leta 1900. Leta 1901 je bil prefekt in vzgojitelj perzijskih princev na dunajskem Terezijanišču, kjer je živelo že toliko odličnih slovenskih dijakov. V letih 1901 do 1904 je bil vzgojitelj v rodbini grofa A. Merveldta v Belohradu na Češkem in pozneje v Aleksandriji. Prepotoval je skoraj vso Evropo in je praktičar v Parizu in Upsali. V letih 1904 do 1908 je po nalogu dunajskega botanikega inštituta raziskoval floro v Arabiji, Petreji in ob Nilu. V letih 1909 je postal demonstrator na rastlinogojški postaji visoke šole za agrikulturno na Dunaju. L. 1913 pa je postal na tej visoki šoli docent. Med vojno je bil interniran v trdnjavi Terezin na Češkem, kjer se nahajajo težke kazemat. Avstrija ga je pregnala zaradi njegovega odličnega slovenskega mišljenja. Leta 1919 je postal honorarni docent, pozneje pa suplent za rastlinogojstvo na univerzi v Zagrebu. Leta 1920 je postal redni profesor za botaniko na univerzi v Ljubljani, odkoder je bil poklican v Zagreb, da se je vrnil že leta 1921 v Ljubljano.

Nevihita in strele v Prekmurju.

Pred dnevi je slednjič začel po Prekmurju zalivati toliko začeljni dež. Kmetje so se oddahnili, saj

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljnjo pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

so bili vsi poljski pridelki v nevarnosti da jih vročina uniči. Preko 40 stopenj vročine tudi za Prekmurje ni običajno. Na Gorickem so se s prvimi dežjem porjavile tudi nevihte z bliski, ki so ponekod povzročili prav občutno škodo. Tako je v Pečarovcih strela udarila v hišo in v gospodarsko poslopje posestnika Zelka. Ker je stavba bila delno lesena in krita s slamo, je bila vsaka rešitev skoraj brezuspesna. Gasilci iz Perovec so se omejili samo na omejevanje požara, kar se jim je posrečilo. Prizadeti posestnik trpi prav občutno škodo, ker je le malo rešil iz gorečega poslopja. Ob istem času je strela udarila tudi v zloženo snopje posestnika Zvera. Velike količine žita so postale plen plamenov. Škoda je prav znatna.

Med Gornjo Lendavo in Rogoševci je strela udarila v telefonsko napeljavo blizu Bodonevc. Na vsaj telefonski progi so pogorele varovalke in je bil telefonski promet za nekaj časa ukinjen. Učinki strele so se poznali tudi na poštnih uradih in Rogoševcih in Gornji Lendavi.

Ogenj je izbruhnil

v gospodarskem poslopiju posestnika Antona Breganta v vasi Ruparje ob obini Grušova pri Sv. Petru pri Mariboru. Gospodarsko poslopje, ki je bilo krito s slamo, je pogorelo do tal. Ogenj je uničil tudi streho stanovanjske hiše in gasilec iz Maribora in Pobrežja, ki so prihitali na kraj požara, se je le v velikim naporom posrečilo omejiti ogenj. Škoda, ki jo je povzročil požar, cenijo na 60.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnico. Smujjo, da je požar podtaknila zlobna roka.

Tragična smrt mladega posestnika.

V Orešju pri Smarjeti na Dolenjskem je izgubil po usodnem naključju življenje komaj 26 let stari posestnik Franc Maceon. Okrog 9. ure zvečer je snažil svojo lovsko puško, katere pa poprej ni pregledal ter tudi ni vedel, da je nabasana. Naenkrat se je puška sprožila. Drugi domači, ki so bili pri svojim opravkih, so takoj ob puku pritekli v sobo, kjer so našli mladega kmeta v mlaki krvi na tleh že v zadnjih izdihljajih. Imel je prestreljena pljuča in je v nekaj minutah izdihnil.

STROŽJI PREDPISI ZA TUJCE V CSR.

Čehoslovaške politične oblasti so izdale stroge odredbe za nadzorovanje tujcev. Tujci, ki se ne morejo izkazati z neoporečnimi papirji, ne bodo smeli v deželo, turisti, ki se jim izda dovoljenje za prestop meje, tega dovoljenja ne bodo smeli izrabljati za potovanje v notranjost dežele. Prijava tujcev se bo morala držati strogo zadevnih predpisov.

HLADNOKRVNI OČETOMO-RILEC

Posestnikov sin Walter Bueholz iz Allensteina na Saškem je bil že dolgo časa sprt s svojim očetom, ker mu ta ni hotel dovoliti, da bi postal vojak, po drugi strani pa ni maral, da bi se družil z nekim dekletom. Oče je sina tudi večkrat pretepel, a ni dosegel drugega, nego da ga je napolnil s sovraštvom.

Pred časom je izostal Walter tri dni od doma. Prebil je ta čas pri svojem dekletu in se potem ni upal pred očeta. Zvečer se je prihotatil do doma, poiskal neopažen očetovo karabinko in stopil na verando, od koder je imel pogled v družinsko sobo. Oče je z družino baš sedel pri mizi, prepevali so neke nabožne pesmi in si ogledovali album starih fotografij. Sredi ogledovanja je nenadoma počil strel — oče se je zgrudil, pod oko zadet, na tla. Bil je takoj mrtev. V zmedbi, ki je nastala, ni nihče mislil na to, da bi skočil za morilec. Četri ure pozneje se je vrnil mladi Bueholz mirno domov in ko so mu povedali, kar je že vedel, je dejal: — Komieno, da se je moralo zgoditi, baš ko ni bilo mene doma!

Toda kmalu je začel v škripec, preiskovalna oblast mu je pod teže dokazov izsilila priznanje, da je sam umoril očeta. Obsojili so ga na smrt, čeprav je skušal simulirati blaznost in neodgovornost za svoj zločin. Tudi prizivno sodišče ni priznalo njegovega zagovora in je smrtno obsodbo potrdilo.

AMERIKANIZEM NA JAPONSKEM.

Mlad par, Suzuki in Tacumi, sta sklenila, da se poročita na vsak način nad sveto goro Japonevc, ognjenikom Fudzjamo. Najela sta letalo, v katero sta stopila s prijaci in "duhovnikom, in med tem ko so sorodniki v bojazni ostali spodaj, se je letalo dvignilo v velikih zavojinah v višino 4000 m nad kadeči se vulkan. Baš ko je bila nad žrelom, je zluhovnik izvršil poročni obred in novoporočena sta se vrnila srečno na zemljo.

V SPOMIN NAŠI MATERI Mrs. Mary Celarec ki je umrla dne 31. julija 1929.

Bila si ljubeča in dobra v vseh ozirih; pravična v vseh svojih dejanjih; najbolj skrbna mati svojim otrokom. Trojega zlatega srca in Trojega ljubeznivega bomo vedno spominjali. Rana, ki si nam jo zadala s tem, da si zavredno odšla od nas, je nezacepljiva.

LJUBEČI OTROCI Waukegan, Ill.

Ste namenjeni v Evropo?

Kdorkoli želi potovati letos v domovino, za stalno, ali le na začasni obisk svojece, naj vsakakor piše po naša navodila za potovanje in prepričal se bo, da bo za mal denar udobno in hitro potoval. Pošljemo jih vsakomur brezplačno.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE

OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM. Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy, and a list of services offered by Metropolitan Travel Bureau.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BRANKO SODNIK

OTROK

Na cestnem križišču je stal otrok. Stiskal se je k zidu, da ne bi bil ljudem napoti. Veli ročici je stegoval, toda le malokdaj je kdo segel v žep in mu vrnil novce.

sliti na solze. Leta so jih vzela. Le mora je ostala in grizla. Pospravljala je po hišah, delala na vrtovih, na njivah. Takrat je bilo drugemu osam le.

— Kaj je? — sem se vmešal v pogovor. — Denar so mi vzeli, — je zaklical otrok, — štel sem, koliko sem nabral, tedaj je prišel nekdo in mi iztrgal čepico, kjer sem imel denar.

— Bog ve, kaj ga žene? Prav tak je, kakor je bil drugi. Ista kri. Ali je nekaj oiganskega v njem? Tudi drugi je tako sanjaril v daljave; morda ga je potem kri premamila in je šel. Bog ve, kam ga je zaneslo? Morda je šel daleč, daleč? Morda je srečen in se še vrne? — Morda...

— Vsa ti mi ostani, — mu je rekla. Ni je razumel. Premlad je bil še. Takrat mu je bilo šele šest let. Še v solzo ni hodil.

Jeseni, ko je dobil knjige in tablice, je mati že kašljala. Čutila je kako ji neznanja pošast pije kri. Kapljico za kapljico. Vsak dan več. In s krvjo je šla moč. Kaj ji je bilo prej troje nadstropij? Zdaj je le še s težavo prisopla do vrha in četo ji je pokrival mrzel pot.

— Holecen je prišla v hišo. Najstarejši — sedem let mu je bilo takrat — je legel in ni več vstal. Preveč prestradan je bil, da bi se bil mogel pozdraviti. Za zdravnika ni bilo denarja. Prej je spala vsaj nekaj ur, potem je tudi te prebledela ob postelji.

Oti pa je hodil v šolo. Ni videl krvavih sledov po tleh, ni videl kapljice krvi, ki jih je mati skrivala v robove. Nekega jutra, ko se je odpravljal v šolo, se je mati sredi sohe opotekla in zdrknula na stol.

Otroka so odnesli. Ni jokala. Rešen je bil in tudi ona. Preveč je bilo že trpljenja, da bi mogla mi-

— Ostani doma, Benjamin, moj najmlajši, — mu je velela. — Zakaj ne bi šel v šolo? Tako lepo je tam... — Ostani, mamica je bolna. — Hudo bolna... Ni vedel, kaj je bolezen. Ni videl, kako je umiral najstarejši. In ostal je. Tudi drugi dan, tudi tretji in naprej. Mati je pelezkovala. Časih je malo vstala, da se je povlekla do ognjišča in kaj skuhala. Potem tudi kuhati ni več mogla. Lakota je široko odprla oči.

— Mamica, lačen sem. — Še skorje kruha ni pri hiši. Benjamin, moj najmlajši. Še vinarja ni, da bi ga kupila. — Kaj bova lačna? — se je prestrašil. Ni mu odgovorila. Drugo jutro ga je poslala na ulico. — K zidu se stisni ip prosil denarja. — Pesnice poj... — Pesnice? Kakšne pesnice? Saj jih ne znam... Nikoli jih nisem čul... In naučila ga je pesem iz tistih dni, ko je bila še mlada, ko še ni poznala mesta, moža, smrti, bede... O polju je pela tista pesem, o ljubezni...

In otrok je pel. Težko ga je pozabil, kdor ga je čul. Noge so mu primrzovale k ledenim tlom. Roka mu je drhtela, vsa rdeča je bila od mraza. Prosila je. Tako malo jih je bilo, ki so jo videli. Še dosti manj, ki so segli v žep. In potem je prišel človek, ki ga je okradel. Vsak dan sem šel mimo njega. Vsak dan sem videl prosočo roko. Potem ga nekega dne ni bilo več. Potem ga ni bilo nikdar več. Bog ve, kam ga je zaneslo? Morda mu je umrla mati, morda se je spet zbudila v njem kri, da je šel on. Benjamin, njen najmlajši, v svet, za drugim. Morda... Kdo ve?

KITAJSKA KRALJEVA PALAČA — MUZEJ

Politični prevrati na Kitajskem so omogočili, da si danes nekdanji kraljevski palači v Pekingu lahko vsak ogleda ogromne zaklade, ki so bili nabrani v teku stoletij. Nova republikanska vlada je napravila natančen inventar, tako spisati kataloge in omogočila ogled zanimivosti in dragocenosti v treh oddelkih, ki so posvečeni knjižnici, starim dragocenostim in zgodovinskemu arhivu. Muzej zavzema vse cesarsko, nekdanj prepovedano mesto, ki je najbolj dovršeno delo kitajske arhitekture, lončarske izdelke, porcelan, antične bronaste žipe, izdelke iz dragocenih kamnov, dragocena dela v emajlu, starinsko opravilo, slonokoščene rezbarije, glasbene instrumente, voze, mine, čipke, pahlače in verske relikvije, vse izdelano od kitajskih rok. Knjižnica obsega približno 1.200.000 zvezkov, med katerimi so izredne redkosti. Samo knjižnica cesarja Hien Lunga obsega 36.000 rokopisov. V arhivu je nešteto sila važnih spisov, ki bodo bogato gradivo za zgodovino kitajske kulture. Galerija slik obsega še slike dobe Ču-dimastije in ima lepo število mojstrskih del iz zlate dobe kitajskega cesarstva. Zbirka porcelanskih izdelkov obsega nad 6 tisoč kosov iz vseh dob kitajske zgodovine in je neprecenljive vrednosti. Spiski o inventarju muzeja pa obsegajo celih 36 zvezkov.

PLJANCEVANJE V EVROPI NARAŠČA

Ukrajinska znanstvenika dr. Hurevyc in Zaleski sta izdala knjigo o alkoholizmu, v kateri se zlasti pečata o razmerah v Ukrajini in Sovjetski Rusiji, khrati pa prinašata tudi številke o konsumu alkoholnih pijač v Evropi. Strahotne so n. pr. številke iz Ukrajine, kjer so povzli leta 1923 približno 625 tisoč litrov alkoholnih pijač, dočim so jih 1928 že 98 milijonov 400 tisoč litrov. V teh številkah pa niso zapodane količine zavitega piva. V istem času je narasla poraba piva v Ukrajini: od 9,6 milijonov na 77,9 milijonov litrov. V ostalih republikah Sovjetske Unije pa je narasel konsum alkoholnih pijač od leta 1924 do leta 1927 od 6,4 mil. litrov na 329,6 mil. litrov. Konsum piva pa je narasel v letih 1923 do 1927 od 89,6 mil. na 420 mil. litrov. Na vsakega prebivalca Ukrajine pride na leto 6 in pol litrov alkoholnih pijač. Zanimivo so številke iz drugih evropskih držav, po katerih pride povprečno na vsakega prebivalca v letih 1923 do 1. 1926 v Franciji 20 in pol litra, v Italiji 16 litrov, v Španiji 15 in pol litrov, v Švici 9 litrov, v Belgiji 8 in četrt litra, na Ogrskem 4,6, na Češkem 4 in pol, v Nemčiji in na Bolgarskem 3,7, na Švedskem, v Danski, Holandiji, na Norveškem in v Romuniji 2 in pol, v Kanadi in Sovjetski Rusiji brez Ukrajine pa pol litra alkoholnih pijač.

ZAMENJANA OTROKA

V Münchenu-Gladbachu je sodišče priznalo, da 12-letni deček Donk ni sin svojih dozdavnih roditeljev, ki so ga vzgojili, temveč sin dirkača Beutha. S tem je bila končno pojasnjena mačuha zadeva, ki sta si zakonec Donk z njo belila glavo že od otrokovega rojstva, ker nista vedela, ali je dete njuno ali ne. Leta 1919 sta bili Donkova in Beuthova v Münchenu-Gladbachu v porodišnici in po porodu je Donkova izjavila, da so ji zamenjali otroka z otrokom Beuthove, ki je ležala v sosednji sobi. Glavna strelnica je pa izjavila, da je zamenjala otrok izključeno. Čez 10 let sta se rodbini zopet srečali in Donkova je takoj spoznala, da je dozdevni sin Beuthovih v resnici njen. Sledila je civilna tožba in sodišče si je moralo pomagati s krvno preizkušnjo, ki pa je ostala brez uspeha, ker spadata obe rodbini v isto krvno skupino. Šele ko sa izmerili obema otrokoma čeljusti in oči, je sodišče spoznalo, da govori Donkova resnico. Tako je prišla zamenjava otrok na dan čele čez 10 let.

BABJAVAS CLARA VIEBIG

27 Globoko, globoko v zemlji, se mu zdi, da nekaj sliši, šumenje, šepetanje in hropenje; votlo kot bi glas prihajal iz kleti, mu vdarja na ušesa. Kurja polt ga spreleti — to prihaja iz večnosti. — Kakor si postelješ, tako boš spal, — ali mu ni oče vedno tako pravil? Tiho šepče Peter: — Ali naj napravim? Ali naj ne napravim? In glas iz globočine pravi: — Moraš! Peter poskoči. Pokopalšče je bilo prazno. Za goro je že lezlo solnce in pri rahlem pištu sapa so zaplapolali plameni sveč po grobovih.

Strah obide Petra; nogo so mu ohromele. Počasi, negotovo dela korak za korakom. Na velikem križu, ki se je dvigal s podobo Odršenika sredi pokopalšča, je ležal blesteč sijaj; padel je ravno na napis, ki se je v zlatih črkah raztezal preko podstavka. — Amor me cruci affixit. — Kaj to pomeni? Peter ni nikdar premišljeval o tem, zdaj stoji tu izgubljen v svojih mislih. Črko za črko izgovarja, nato pa pogleda na bolestin obraz, ovit s trnjevim vencom, dokler mu solze ne zalijejo oči. Naenkrat se zgane; roka se datakne njegove rame. O, gospod župnik, Naglo sname klobuk.

— Glej, glej Moffert! — pravi prijazno župnik in ga udari z brevirjem, ki ga je vsak dan nosil s seboj na svojih izprehodih. — No, kaj je s svečnikom? Ali boste kmalu gotovi? — Ne, ne, — jeclja Peter prestrašen. — Župnikov prijazen glas mu je zvenel kot trobenta sodnega dne. — Za sedaj še nisem daleč — saj — pa kmalu — — Verjamem, da je to zelo težavno delo. — Župnik mu sam položi oprostilno besedo na jezik in Peter hlastne po njej, kot riba po vodi. — To je, to je, — hiti zagotavljati. — Delam noč in dan, pa — — Slišal sem — ga prekine župnik prijazno. — Lepo je to, moj sin. Delo se ti bo že posrečilo. Sam Marijin sin, — pokaže z roko na križ, — te bo sprejel v svojo priprošnjo.

— Tam je nekaj napisanega, — je jecljal in pokaže s prstom. — Kaj to pomeni? — Amor me cruci affixit, — ljubezen me je na križ pripela, — pravi župnik in se obrne, da bi šel. Še enkrat pokima nazaj: — Lahko noč, lahko noč; prihoduje dni bom sam prišel k vam, Moffert in bom pogledal vaše delo. — Z blagoslavljajočim pozdravom dvigne roko in moleč brevir izgine za ovinkom. Zapuščeno je bilo zopet pokopalšče. Tako tihe je bilo okoli Peterčka, da je svojo lastno sapo slišal kot veliko šumenje. Težko sede na podstavek križa. — Ljubezen me je pripela na križ, — da, ljubezen! Njegove prsi se dvigajo pod težkim vzdihom, — to je bilo! Veliko olajšanje ga obide. Kar je napravil, ni napravil za sebe, temveč iz ljubezni do drugih! To so bile Lucija, Jožica in vse druge — iz čiste ljubezni!

— Kadar me zasajo, me bodo mogoče tudi obesili, — mrmra pred se — Pa tega meni menda ne bodo storili; toda zapri me bodo, kjer ne sije solnce in ne luna, kjer človek ne dobi zraka, kjer — ha —! Globoko in trepetajoče vzdihne in glava se mu skloni na prsi. Pa kmalu zatem jo zopet dvigne. Kristusova podoba je zvođenela v sivem, naglo padajočem mraku, samo okoli glave je še bil lahen sijaj. Ali se njegova glava ni sklonila?

Z zadušnim krikom stegne Peter svoje roke. Da, ta-le gori, ga razume! — Amor me cruci affixit. — Ta ga ne bo osramotil. Ob vzhodu križa pade na kolena in moli, kakor še nikoli. Potolažen vstane; zaupljiv pozdrav še pošlje navzgor in ginjaivo pokima z glavom. Trdih korakov gre mimo grobov. Bila je že skoro tema, lučke so pogasile, samo tu in tam je še katera vzplamtela z medlo svetlobo. Ko zapre vrata pokopalšča, zažvižga. Tako lahkega se čuti, tako veselega. Zdaj je vedel, kaj ima storiti, zdaj ni bila več šala.

Od Eichelhuette je prihajal voz in peje tik mimo njega. Spoznal je gospodarja z Eichelhuette, gospoda van Beuren, ki je vsako leto samo po dvakrat prišel za malo časa na lov. Debeli mož, ki je sedel poleg njega in bil zavil v debelo polhovko ter je imel s kučmo pokrite ušesa, kdo je bil to? Ni ga poznal. Radoveden gleda Peter za vozom.

Ravno pred vasjo stiča Krumscheida. Saprilot, saj je vendar prikorščil od njegove kočee; kaj pa je iskal tam? — Ha, ha — Peter se zasmeje, — najbrže se boji za svoj denar?! Uljudno ga pozdravi: — Dober večer, Krumscheidov oče.

Krumscheid ga vstavi. — E. Peterček, kako je z mojimi tolarji, kaj? — Videlo se je na starem, da se ni hotel spreti s Petrom. Iskal je povoda.

— Žal mi je, da moram nekaj o tem reči, toda sem — sem sam v zadregi, moram nekaj plačati in je zelo nujno. Peterček se zasmeje. Krumscheid si napačno razlaga ta smeh; prevzame ga strah. — Svoj denar moram imeti, — zavpije grobo.

— Dobro, — pravi Peter mirno. — Morete ga imeti vsak trenutek, kadar hočete. Pojdite z menoj, od tam jih morete odnesti, vaše tolarje! — Ne, ne! — Stari Krumscheid mu ni prav zaupal, bal se je batine. — Pojdi rajše z menoj, tam bova še vsak en kozarec pila. — Ne! — Ko se je morala zadeva vresničiti, se Peterček vendarle malo prestraši. Nenaden strah ga spreleti, njegove srce razsaja, da ga je čutil do grla. — Sedaj ne morem, — pravi naglo. — Ne danes. Jutri — jutri.

— Jutri, res in gotovo? — Stari ga prime za ramo. — Jutri, — pravi Peterček potr in se mu izmuzne iz koščenih pestov. Naglo gre proti domu? Lucijo najde vso objokano ob zibelki. Jožek obrača oči, stiška pesti in krčevito vleče noge k telesu.

— Samo, ko bi imeli zdravnika! Ako bi naš Jožek pil njegova zdravila, bi bil zdrav! Jožek, moj Jožek; si bom kaj storila! Ne umri, Jožek, moj Jožek! — S krikom se vrže čez otroka.

Peter ni mogel več gledati; tresoč se po vseh udih, je stal ob zibelki. Hotel je govoriti, pa ni mogel, tako suho mu je bilo grlo; požira in požira. S praznim pogledom strmi na posteljico, — tu leži otrok, popoimna je njemu podoben; tako je tudi sam nekoč ležal v zibelki in poleg je čula njegova mati. Kot njemu, je tudi Joškotu manjkala dolednji konec levega ušesa, tudi obrvi so mu bile nabrane vrhu nosa in lasje so mu v dolgih kodrih segali daleč po čela. Njegov otrok — njegova podoba! Vroča želja se ga oprime, da bi si ohranil otroka.

In kot žerjavica vroče solze so padale Luciji na srec; njenega stokanja ni mogel več poslušati; omahujočih korakov, kot bi bil vinjen, se spizvi v svojo čumnato.

Ko se čez malo časa zopet vrne, je mirnejši. Na njegovem čelu je stal sklep; njegove ustnice so bile tesno stisnjene.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja
Knjigarna "Glas Naroda"
Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"
216 West 18th Street New York, N. Y.
POVESTI in ROMANI
Zmote in konec gđ. Pavle45
Zbirka narodnih pripovedk:
I. del40
II. del40
Znamenje štirih (Doyle)50
Zgodovinske anekdote30
Z ognjem in mečem3
Zločin in kaznen:
I. in II. zvezek1
vezana1,25
Zgodbe Napoleonovega huzarja60
vezana80
Zgodbe zdravnika Muzalika70
Zlati pantar80
ZBIRKA SLOVENSkih POVESTI
1. zv. Vojnomis. ali poganstvo35
2. zv. Hudo brezno35
3. zv. Veselo povesti35
4. zv. Povesti in slike35
5. zv. Študent naj bo. — Naš vsakdanji krub35
SPISI ZA MLADINO (GANGL)
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 3 povesti50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti50
IGRE
Beneški trgovci, Igrokaz v 5. dejanju80
Cyrus de Bergerac, Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano1,70
Edela, drama v 4. dej.60
Gospa z morja, 5. dej.75
Lokalna teleznica, 3. dej.50
Marja, Semjen v Richmondu, 4. dejanja30
Oj vojaki, Igrokaz v štirih slikah50
Tončkove sajne na Miklavšev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih60
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez.45
Revizor, 5. dejanj, trda vezana75
Veronika Deseniška, trda vez.1,50
Za križ in srečo, Igrokaz v 5. dejanjih35
Ljudski oder:
4. zv. Tihotapec, 5. dejanj60
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja60
Zbirka ljudskih izr:
3. snopič, Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje60
13. snopič, Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok30
14. snopič, Sv. Božjana, Junaska deklica, Materin blagoslov30
15. snopič, Turki pred Dunajem, Fajbota in Neža30
20. snopič, Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka30
PESMI in POEZIJE
Akropolis in Piramide80
broširano80
Azazel, trdo vez.1
Balade in romane, trda vez1,25
Bob za mladi zob, trda vez40
Kraguljčki (Utrva)65
trdo vezano80
Maje obsorje, (Gangl)1,25
Nareis (Gruden), broš.30
Primorske pesmi, (Gruden), vez.35
Slutab (Albreht), broš.30
Pohorske poti (Glaser), broš.30
Oton Zupančič:
Sto ugank50
Vijolica, Pesmi za mladost60
Zvončki, Zbirka peselj za slovensko mladino. Trdo vezano90
Zlatorog, pravljice, trda vez60
PESMI Z NOTAMI
NOTE ZA KLAVIR (Pavčič) Slovenska korčnica:
10 zvezkov. Vsak zvezek po30
10 zvezkov skupaj (Adamčič)50
8 mladinskih pesmi (Adamčič)50
NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA
Album slov. narodnih pesmi (Prelovec)80
Šest narodnih pesmi (Prelovec)50
MEŠANI IN MOŠKI ZBOR
Slovenski akordi (Adamčič):
I. zvezek75
II. zvezek75
Pomladanski odmevi, II. sv.45
Ameriška slovenska lra (Holmar) 1—
Orlovsko himno (Vodopivec)1,20
10 molitv in molitvenih sborov — (Adamčič)45

Trpljenje ljubezni

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

3 (Nadaljevanje.)

— O, tako misliš povesti iz družinskega življenja v katerih so dejanja zelo zamotana in ganljiva, nazadnje pa po mnogih zapletljajih in razočaranjih prideta dva srečno skupaj. Mati, tako si ne smeš predstavljati mojega dela. To samo prepusti meni. — Prijazno pobožna njen skrbi polni obraz. — Vsi skupaj me ne razumete. Ne pišem, da bi zaslužil denar — ne, temveč iz notranje potrebe, da sam sebi zadostim, da si olajšam dušo.

To je bila njegova žalostna stran, da nikdo ni razumel, kaj hoče, kaj je živeło v njem in je hotelo zadobiti obliko. Vsi so ga opazovali s svojega lastnega stališča in nikdo ni slutil, s kakimi dvomi in mislimi se je boril. In če bi vse to uganili bi ga smatrali za sanjca.

Dokler njegovo ime ni bilo znano, ni nikdo resno sodil njegovega dela, še celo polena so mu metali pred noge, večna očitanja, vprašanja in opomini — ali je bilo tedaj čudno, ako je pogosto pograbil po kakem tolažilju, ki mu pa lahko postane nekoč usodepolno, česar se je sam bal, ako se še bi premagovaly.

Pa če nikdo ni veroval vanj? Vera drugih nosi in dvigne. Toda — Ula veruje vanj, njegovo močno, plavalasno dekle! Nje se o-kelepa v urah najmanjše duševne potrebe. Ula je bila njegova opera — toda kako ji je to poplačeval? Nikdar ji ni ničesar objubil, nikdar ji v srce vtilil upanja — bil je prost! Prosta je bila tudi Ula — vsak dan sta se mogla ločiti.

Vedel je, da je Ula že večkrat odklonila resne zakonske ponudbe uglednih mož. Zakaj? Dobro bi se ji godilo. Najbrže zaradi njega! Ali je mogoče na tihem upala nanj? Tega ne bi smela! Ne bi smela čakati nanj in vanj upati. Po svojem potu je moral sam hoditi!

— Ali neč postaviti lepih vrtin v vazo?
Glas matere, ki je z njim govorila vedno tako oprezno kot z bolnim otrokom, ga je zdrnil iz sanj.

— Da, mati! — Kdaj je bila Ula tukaj?
— Ko je danes opoldne prišla iz službe, se je za malo časa oglašila. Rekla je, naj ti nič ne povem. Saj je tako ponižna, prav nič vsiljiva in tako zelo izbršana! Samo —

Mirko prikima; da, to je bila Ula, ponižna in za sebe ni zahtevala ničesar. Nič prenapetega, nič prisiljena, zato pa temveč za- uljivosti in trdnosti, pravo mečansko dekle! Imeti jo okoli sebe, je bilo prijetno in pomirljivo!

Mogoče je delal kako uro, ako se more imenovati delo listanje, prebiranje in popravljanje, ko mati tiho potrka na vrata.

— Mirko, nekdo te želi na telefon —
Razdražen mrmra: — Kdo? Ne maram, da me kdo moti.

— Doktor Grom je na telefonu.
Ko Mirko sliši to ime, naglo in veselo skoči.

— Halo, Grom! Kaj? Ne, ničesar. Da, bom točen. Torej pojutrnjem ob po devetih. Samo majhna stvar? Kdo še pride? Likar, Brinar, Možina, Zalaznik? Odvetnik ali njegov brat? Oba? Hoče- var tudi? To je pa lepo! Da, prav pridno delam! Ne, ne motil me nisi — ti nikoli! Servus, Grom!

Zadovoljen obesi Mirko telefon. Kar je prijatelj označil za majhno stvar, se je razvilo v nekaj zelo velikega. Majhna večerja z izbranimi vini in nazadnje šampanjec. In pri tem razgovor, ki se dvigne nad vsakdanjost, ker vsak da samega sebe. Vsi razun enega ali dveh so bili duhoviti in nadarjeni možje in kateri so po večini imeli udobno življenje. Med njimi je bil samo Mirko, ki ni imel ničesar, ki pa je bil med vsemi najbolj priljubljen, kajti vsled svoje duhovite šaljivosti je bil najboljši družabnik. Toda za njegovo delo to obsežno prijateljstvo ni imelo nikake koristi, ker ga je pre- več odvajalo od dela.

Vse prerad se je odzval mnogina povabilom, katera je vedno z veseljem pozdravljal in si jih želel.

Danes pa hoče na vsak način delati in tudi zvečer ne bo šel ni kamor, niti z Ulo, ki prav gotovo pričakuje, kajti že en teden se ni- sta videla.

Težak mu je bil sklep, ko pride večer. Toda že zaradi očeta se je moral prisiliti, da bo videl njegovo dobro voljo. In ko je opolno- či legel, je res nekaj napravil. Z zadovoljstvom je mislil na svoje de- lo, predno je zatipnil oči.

2. poglavje.

Večerni mrak jesenskega dne je legel na zemljo. Svetilke po ulicah so vzplamtele in kot na niti so medlo visele v meglenem zraku.

Dr. Grom stoji pri oknu in čaka ter postaja že nestrpen. Kje je ostala Erika? Drugače je vedno točna! Koprnenje se ga poloti po ženski mikavnosti, ki je imela do njega nekaj tako zelo privlač- nega in pomirjajočega. Ljubil je Eriko, ki je prišla v njegovo z raznovrstnimi doživljaji polno življenje kot nekaj novega in je užival njene čare s slastjo kot bi pil prav posebno dobro, staro vino, — z občudovanjem, hvaležnostjo in pobožnostjo do stvarstva, ki je postavilo na zemljo tako krasno stvar!

Se vsakikrat je vstopila plaho, kot popolnoma mlado dekle, ki je napravila prvi, skrivni korak in bila ji je velika muka, če je mo- rala le malo časa stati pred vrati.

Kako dolgo je vzel, predno mu je izkazala svojo naklonje- nost, da mu je vsak teden podarila eno popoldne.

Tam — ali ni to ona? Ob svitu luči razločno zagleda vitko po- stavo, ki se ozre v njegovo okno. Nato izgine v hišo. Stopi k vr- atom, ališih lahne korake po stopnicah, odpre vrata in prihodnji trenu- tek je dekle pri njem.

Primo jo za obe roki in jih poljubi.

— Moja draga! — Tihno reče in z veliko ljubeznjivostjo ji pri- tem pomaga sleči jopič ter se preko njene rame smeje v ogledalu.

Lahna rdečica se ji razljuje po licih in sramežljivi nasmeh po- mladi njen obraz, da je izgledala kot dvajsetletno dekle, četudi je imela dvakrat toliko let, česar pa nikdo ni vrjel, ker je tako čudo- vito mlada izgledala. Njen fini, mični obraz so poljubljali zlato- plavi lasje, ki so bili sredi glave razčesani na dvoje, kar se je zelo lepo prilagalo njeni krasni prikazni. Nekaj čistega, nedotaknjene- na, nekaj deklisklega je obdajalo to ženo, vsled česar je imela na se- bi nek poseben čar.

Pelje jo v sobo, držeč jo za roko.

— Tako pozna nočoj? Dvajset minut, kar sem čakal, se mi je zdelo kot neskončne ure.

— Oprosti, Rado, bilo je nemogoče, da bi bila točna. Srečko je odšel šele o pol petih in ravno, ko sem hotela oditi, se je zopet vr- nil. Ali si ga poklicaj!

— Ali ti je povedal?
— Da ga pričakuješ, Mirka in nekatere druge gospode pojut- rnjem zvečer.

— Da, zlata moja, tebe pa pričakujem dopoldne, da mi boš s svojim okusom pomagala vse pripraviti. Posebno Zalaznikovi so zelo izbirni —

— Beži, beži. Saj imaš sam dober okus.
— Je nekoliko res. — Poljubi ji roko. — Tukaj je dokaz —
Vso srečna se mu veselo smeje. Strastno jo pritisne k sebi in njegove ustnice poiščejo njene.
Erika se ga oklene okoli vratu: — Ti! — mu šepete na uho, — kako zelo hrepenim po tebi. Zjutraj si mi prva in zvečer zadnja mi- sel! Zdaj pa se smeji stari ženi, ki ti tako govori —

(Dalje prihodnjic.)

ORHIDEJE — ČUDO MED ROŽAMI

Ža kraljica iz Sabe, ki je šla na obisk h kralju Salomonu, mu ni prinesla vdar ničesar drugega, kakor krasno zbirko najbolj plemenitih in redkih orhidej. Iz svo- jega vrta je dala izkopati drevesa, na katerih so rastle orhideje, s koreninami vred in ko je po- tovala s karavano na obisk k Sa- lomonu, je izgledala njena kara- vana tako, kakor da bi bila maj- hen gozdček sredi pučave, in prav gotovo se je kralj Salomon razveselil tega redkega cvetja bolj, kakor pa če bi mu kraljica prinesla dragoceni kamnov in zlata.

Orhideja je cvet, ki ima čudo- vit mehak vonj, nežne, toda pisa- ne barve in čudovito obliko čaše in cvetnih listov. Še danes daje- jo bogataši za te čudovite rože o- gromna premoženja. Plačujejo te rože po njihovi redkosti in or- hideja lahko stane pet ali pa pet tisoč dolarjev.

Koliko človeških življenj se u- niči pri nabiranju in iskanju te kraljice rož. Strašni doživljaji, ki jih dožive iskalec orhidej v pragozdovih in džunglah južne Amerike, otoka Sumatre, Bornea ali Madagaskarja so strašnejši kakor trpljenje in strahote polar- ne ekspedicije. Te nevarne ro- že nudijo res svojo nezamisljivo in dostojanstveno lepoto, zahte- vajo pa zato od tistih, ki jih išče- jo, mnogokrat ceno življenja.

Za povprečnega človeka je or- hideja — čuden cvet, ki si ga la- hko privoščijo le najbolj bogati. Med eksotičnimi vrstami orhidej najdemo take, ki so podobne go- lobom in zopet druge, ki so tako na las podobne krasnim metul- jem, da bi človek prisegel, da pe- roti tega metuljčka še trepetajo. Neka vrsta ima ime miltonija, koje notranji cvetni listi so čisto podobni razprostrtim perotim ne- topirja. Krasne so tako zvane ti- graste orhideje, krvavo-rdece in čisto kakor lilije bele, ki spomi- njajo na nevestino obleko.

Znan ameriški iskalec orhidej, ki je iskal orhideje v pragozdo- vih južne Amerike, pripoveduje sledeče:

— Nevarni in nezdrevni deževni čas, se je bližal, misliti sem moral že na odhod kljub temu, da ni- sem našel niti ene redke ali nena- vadne orhideje. Takrat pa mi pri- nesle neki Indijance zbirko sto cvetov, med katerimi je bil eden tako krasen kakor ga še nikdar nisem videl. Vzel sem ga v roko, da bi si ga ogledal od blizu. V mračni svetlobi džungle so se svetlikale pisane barve kakor ži- ve. Brez dvoma je bila to najbolj

čudovita orhideja, ki se jo sploh kdaj videl. Naenkrat pa je zatre- petla ena izmed živobarvnih li- na cvetu in se začela premikati. V blaznem strahu sem vrgel po- kaz, kako čudovite oblike imajo orhideje, če se pusti prevariti ce- lo star, izkušen iskalec orhidej.

Sicer pa je najbolj čudovita lastnost orhidej prav ta, da so ne- vrjetno podobne drugim oblikam iz živalskega in rastlinskega ži- vljenja. Na mnogo načinov so že skušali razložiti to čudno svoj- stvo orhidej in morda drži še naj- bolj ta, da varuje orhideja sama sebe na ta način, da prevzame o- bliko in barve drugih živali, ki žive v džungli. Čudovita narava jih spreminja nekako tako, kakor spreminjajo nekatere naše ži- vali pozimi barvo svojega kožu- ha.

V vseh džunglah, v Panami in Meksiki, na Madagaskarju in v Ekvadorju, v Braziliji in ob reki Orinoko ležijo pokopane mnoge žrtve, ki so padle pri iskanju or- hidej. Imena pionirjev, ki so iska- li neznane nove orhideje in se pri- tem izpostavljali silni nevarnosti, spoštujemo tudi ljubitelji orhidej. Nešteto nevarnosti grozi iskalcem orhidej: malarija, sovražni doma- čini, divje zveri in kače. Iskanje je otežkočeno še s tem, da raste- je orhideje čisto na vrhovih vi- sokih dreves. Če je ta slučaj, po- tem ne ostane drugega, kakor da človek sam spleza na drevo, na katerem je najmanj nekaj kač, ali pa pošlje na drevo domačina, ki mu lahko pokvari nežno orhi- dejo. Včasih se poslužijo tudi lasa- tako, da z zanjko vjame vejo, na kateri raste orhideja in jo priteg- ne k tlem. Če pa to ni mogoče, po- tem pa je najboljšo tako, kakor je napravila kraljica iz Sabe, ča- podre namdeč celo drevo. Nič čud- nega zato, če so drage. Pa to še ne zadošča, tudi če jih iskalec srečno najde in spravi do najbli- zjega pristanišča, tedaj jih mno- gokrat uniči morska vožnja. Džungelska roža pač ne prenese morske vožnje. Pri neki pošiljki od 27.000 orhidej iz Južne Ame- rike so usahnile vse, razen dveh. Pri pošiljki od tisoč orhidej, ki so imele čudovite in redke oblike in katere so poslali iz Filipinov v Ameriko, so usahnile vse. Pa or- hideje nagajajo še naprej. Četu- di pridejo srečno v svojo novo domovino, kjer naj bi rastle na- prepj v umetno ustvarjeni džun- gli, pod steklom, nočejo tako u-

spevati, kakor preje. Razumljivo je, da morajo redki cvetovi, ki pridejo na trg, poplačati vse ti- soče in tisoče tistih cvetov, ki so propadli na poti iz džungle. Od- tod nevrjetna njihova cena.

VELBLODOVA OSVETA

Splošno prevladuje mnenje, da spadajo velblodi med najneum- nejše živali, kar pa ni res. Včasih znajo velblodi zelo logično misli- ti in izvajati konsekvence iz rav- naja človeka ali druge živali. Tako je v Indiji razumen velblod kruto kaznoval svojega gospodar- ja Dalipa Sigha. Mož je imel na- vado privezovati velbloda tako, da se ni mogel nikamor ganiti. Nekaj časa je velblod to očitno kršitev osebne svobode mirno trpe- l, ko mu pa gospodar le ni privoščil, da bi se v prostem času izprehodil in pretegnil utrujene ude, se je razjezil nanj in postal naenkrat trmast. Gospodar ga je moral slednjim privezati na zelo kratko vrvo, misleč, da bo trmasto žival ukrotil. To se mu pa ni po- srečilo, čeprav je nekega dne že kazalo, da je postal velblod kro- tak.

Velblod je postal naenkrat kro- tak in o trmi ni bilo več duha ne sluha. Gospodar je mislil, da je nastopil najugodnejši trenutek, ko lahko zopet zajaha velbloda. Odvezal ga je, zlezal na njegov hrbet, pa se ni več vrnil. Našli so ga drugi dan mrtvega zadušene- ga. Ko so pregledali njegovo trup- lo, so opazili na nogi rano, sle- dove velblodovih zob. Najbrž se je velblod ustavlil, okrenil glavo in ugriznil gospodarja v nogo. Gospodar se je tako ustrašil, da je padel z velbloda, razjarjena ži- val je pa legla naj, da se je za- dušil.

O ČLOVEŠKEM VONJU

O človeškem vonju se splošno sodi, da je dokaj top. To je res, če primerjamo svoj vonj na pr. z von- jem psa. Absolutno pa naš vonj ni tako slab, kakor misli večina ljudi. Carinski uradniki so znani po izredno razvitem vonju, ki jim omogoča najti še tako dobro skri- to blago, kolikor se pač da najti s pomočjo vonja. To velja v prvi vrsti za tobak in živila. V Avstro- ogrski banki na Dunaju so imeli baje uradnika, ki je imel zelo lah- ko, pa tudi zelo važno službo. Edina njegova naloga je bila namreč povohati vsak bankovec po- sebej, da je ugotovil, če je pri- sten ali ponarejen. Imel je tako dober nos, da je ponarejene ban- kovece takoj zavohal. Preden je stopil v zaslužni pokoj, je mor- al izvežbati naslednika, ker ban- ka brez njega ni mogla poslo- vati.

Z vajo se da doseči tudi v tem pogledu marsikaj, kar se zdi člo- veku neverjetno. Tako pripove- duje dr. F. Pölsen, da so ga nekoč opozorili, da je mogoče spoznati z vonjem celo knjige. Kdor ima dober nos, lahko baje loči fran- cosko ali angleško knjigo od nem- ške. Dr. Pölsen se je prepričal o tem in od takrat spozna baje tu- di v temi vsako knjigo, da-li izvi- ra iz Anglije, Francije ali Nem- čije. Merodajen je duh tiskarske barve, ki se meša z duhom papir- ja. Tudi nekatere važna kemična odkritja gredo bolj na račun vo- nja, nego kemičnih lastnosti snovi.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE- ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO- TOVANJE

SHIPPING NEWS

21. avgusta:	Columbus v Cherbourg in v Bremen
24. avgusta:	Stuttgart v Cherbourg in v Bremen Deutschland v Cherbourg in v Ham- burg
26. avgusta:	Côte Biancamano v Genova Homerie v Cherbourg Westernland v Havre
27. avgusta:	De France v Havre Mimewaska v Cherbourg Rotterdam v Cherbourg in v Boulogne sur Mer
30. avgusta:	Leviathan v Cherbourg Lafayette v Havre Pres. Harding v Cherbourg in v Ham- burg Bremen v Cherbourg in v Bremen
31. avgusta:	Olympic v Cherbourg Aquitania v Cherbourg Roma v Genova
1. septembra:	Genefa v Stueben v Bremen New York v Cherbourg in Hamburg
2. septembra:	Paris v Havre Minnetonka v Havre
3. septembra:	Vendam v Boulogne sur Mer
6. septembra:	VULCANIA V TRST
7. septembra:	Majestic v Cherbourg Manhattan v Havre
8. septembra:	Berengaria v Cherbourg Dresden v Cherbourg in Bremen Albert Balin v Cherbourg in Hamburg
9. septembra:	Europa v Cherbourg in v Bremen France v Havre Pennland v Havre
10. septembra:	Côte Grande v Genova Statenand v Boulogne sur Mer Champlain v Havre St. Louis v Cherbourg in Hamburg
11. septembra:	Pennland v Havre
13. septembra:	Columbus v Cherbourg in v Bremen
14. septembra:	De France v Havre Mauretania v Cherbourg Pres. Roosevelt v Havre
15. septembra:	Bremen v Cherbourg in v Bremen Hamburg v Cherbourg in v Hamburg
16. septembra:	Olympic v Cherbourg Minnewaska v Havre
17. septembra:	Aquitania v Cherbourg Rochambeau v Havre Volendam v Boulogne sur Mer Augustus v Genova
21. septembra:	Leviathan v Cherbourg Paris v Havre
22. septembra:	Stuttgart v Cherbourg in v Bremen Deutschland v Cherbourg in v Hamburg
23. septembra:	Majestic v Cherbourg Westernland v Havre
24. septembra:	SATURNIA V TRST Lafayette v Havre Rotterdam v Boulogne sur Mer Cleveland v Cherbourg in v Hamburg
25. septembra:	Europa v Cherbourg in v Bremen Westernland v Havre
28. septembra:	Pres. Harding v Havre
29. septembra:	Berengaria v Cherbourg Gen. v Stueben v Bremen New York v Cherbourg in v Hamburg
30. septembra:	Homerie v Cherbourg Minnetonka v Havre
1. oktobra:	De France v Havre Bremen v Cherbourg in v Bremen Milwaukee v Cherbourg in v Hamburg Roma v Genova Vendam v Boulogne sur Mer

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)
Sine samo \$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18th Street
New York City

Vsakovrstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO
se dobi pri
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3373
POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

V JUGOSLAVIJO

Prako Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
ILE DE FRANCE
30. Julija — 27. Avgusta
LAFAYETTE
6. Avgusta — 30. Avgusta
PARIS
2. Septembra — 20. Septembra
NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojanila in potne liste vpra- šajte naše pooblašcene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK
VSE PARNIKE
in LINIJE
ki so važne za Slovence
zastopa:
LEO ZAKRAJŠEK
General Travel Service
1359 Second Ave, New York, N.Y.